

De mest spektakulære monumenter fra Memfis står nu på museer. En af Ramesses 2.s kolosser ligger dog ikke langt fra sin oprindelige placering. Kim Ryholt har besøgt byen, som den tager sig ud i dag.

Side 4

Indhold

PAPYRUS | Årgang 28 | Nr. 1 2008

4 Ægypten – et renommé i forfald

Kim Ryholt

10 Apropos Nefertiti (1): Hvem var Nefertiti?

J. R. Harris

18 Et meget fromt dyr

Antonia Vedelsby

22 Kongressen på Rhodos

Lise Manniche

28 Tutankhamon med mere i London

Tine Bagh

32 Den gode krig: om kushiternes invasion

Paul John Frandsen

44 Siden sidst

Annette Lerstrup

50 Boganmeldelser

Lise Manniche

OM FORFATTERNE

Tine Bagh er ekstern lektor på Carsten Niebuhr Institutet

Paul John Frandsen er fhv. lektor på CNI

J. R. Harris er professor emeritus fra Københavns Universitet

Annette Lerstrup er freelance ægyptolog

Lise Manniche er ekstern lektor på CNI

Kim Ryholt er lektor på CNI

Antonia Vedelsby er konservator, kuraterings-assistent og illustratør ved Zoologisk Museums 2. afd.

ENGLISH ABSTRACTS

Egypt – a reputation in decline

Kim Ryholt

In the summer of 2007 the author paid a visit to the sad remains of Memphis, the once glorious capital of Egypt. Architectural and sculptural elements from its temples are now scattered in museums all over the world, one of its colossi being the only one to have reached the site of the Grand Egyptian Museum near the pyramids. Apart from an enclave visited by tourists, the site itself is neglected, inhabited by goats, strewn with rubbish and the remaining blocks (some with inscriptions of crucial importance such as the annals of Amenemhet 2.) being stepped on by local children.

Apropos Nefertiti(1): Who was Nefertiti?

J. R. Harris

After more than a century, discussion of Nefertiti's origins has scarcely advanced. Either she was an Egyptian princess, or she was a daughter of Ay by an anonymous wife, or she was Tadukhepa, or she was none of these, but simply someone of whom we know nothing at all. The author considers the pros and cons and comes to the conclusion that, on the basis of available evidence, Tadukhepa, under a new, meaningful solar name, is the most likely candidate.

A very pious insect

Antonia Vedelsby

The praying mantis is rarely depicted in Egyptian art, but examples may be found, and it also appears as a hieroglyph. The ancient Egyptians would have been fascinated by its peculiar habits which are outlined and illustrated by the author.

The Xth International Congress of Egyptologists in Rhodes

Lise Manniche

Rhodes was a novel and well chosen venue for this congress which drew 327 speakers not only from Egypt, Europe and the USA, but also Australia, Japan, Taiwan, Mexico, Brasil and Argentina. The organisers did an excellent job of running the event and welcoming everyone. As always, many interesting discussions between colleagues took place over lunch and dinner. Not unexpectedly several contributions dealt with Egypt and the Aegean. The author gives a brief outline of a selection of those she was able to attend.

Tutankhamun etc. in London

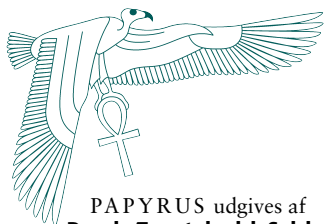
Tine Bagh

In March the author travelled to London with a group of members of the DAES. The main purpose was to visit the Tutankhamun exhibition at the O2. The British Museum and Petrie Museum were also included as was a trip to The Griffith Institute in Oxford, where, appropriately, they had the thrilling experience of seeing for themselves the diary of Howard Carter.

The Good War: on the invasion of the Kushites

Paul John Frandsen

In previous issues of Papyrus the author has presented translations of texts on Shenute and his pioneering work in the White Monastery in the first half of the 5th century. This time we are presented with a specific incident where the monastery played a vital role in harbouring and feeding large numbers of people fleeing from an invasion of the Kushites in the south. The report may have served as a literary model for later accounts used to place the monasteries in a favourable light.

PAPYRUS udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr Institutet
Københavns Universitet Amager
Snorresgade 17-19
2300 København S

Hjemmeside
www.daes.dk

DÆS e-mail
mail@daes.dk

Papyrus e-mail
lise@mannique.org

Bestyrelse
Torben Holm-Rasmussen
(formand)
Elin Rand Nielsen (næstformand)
Pia Adamsen (sekretær)
Tine Bagh
Diana Barfod (kasserer)
Paul John Frandsen
Lise Manniche
(Papyrus-repræsentant)

PAPYRUSredaktion
Lise Manniche (ansv.)
Bo Dahl Hermansen
Annette Lerstrup
Elin Rand Nielsen
Anne Zeeberg

Grafisk medarbejder
Merete Allen Jensen

Tryk
P.E. Offset, Varde
Papyrus udgives med støtte fra
Kulturministeriets Tidsskrift-
støtteudvalg.
Eftertryk kun tilladt med skriftlig
tilladelse fra redaktion og forfat-
tere.
Indlæg modtages gerne. Bortset
fra det redaktionelle stof dækker
bladets indhold ikke nødvendig-
vis redaktionens holdninger, da
Papyrus også er åben for debat.

ISSN 0903-4714

Omslagsbillede
Skulpturgruppe fra templet i
Memfis, der afbilder skaberguden
Ptah-Tanenens side om side med
Ramesses 2., som han holder i
hånden. Den mere end tre meter
høje skulptur stammer fra Petries
udgravninger i 1912 og står idag
på Ny Carlsberg Glyptotek sam-
men med andre skulpturrester fra
Memfis. Foto LM. (Se også M.
Jørgensen, *Katalog Ægypten II*.
Ny Carlsberg Glyptotek, 1998,
s.196-199.)

Redaktionelt

Til efteråret er det 125 år siden, at der først blev åbnet for muligheden for at studere ægyptologi og assyriologi på Københavns Universitet. Det fejres ved en række arrangementer i løbet af vinterhalvåret, bl.a. særlige foredrag og en bogudgivelse i form af et festskrift til minde om Valdemar Schmidt, der var den første underviser (privatdocent) i faget "østerlandsk filologi" (se *Papyrus* 25/1, 2005, s.26-33). Glyptoteket planlægger en udstilling, der skal fokusere på de genstande, Schmidt anskaffede til museet. Den skydes i gang på kulturnatten 10. oktober.

Samtidig skal vi i november fejre Dansk Ægyptologisk Selskabs 30 års jubilæum, en "sed-fest", der ikke kommer til at gå stille af.

De gamle ægyptere brugte dette skelsættende tidspunkt til en demonstration af, at kongen var evigt ung og havde fået fornyet energi. DÆS er i stadig fremgang med spændende foredrag, rejser og dette blad, og da levealderen og ældres aktivitetsniveau i Danmark samtidig er for opadgående, har vi rigtigt mange medlemmer, der har tid og overskud til at nyde godt af vores tilbud. Skulle vi have et ønske i dette jubilæumsår, kunne det være at få et synligt bevis på selskabets dynamik i form af tilgang af lidt yngre medlemmer.

Kim Ryholt og Gojko Barjamovic kommer i fokus med deres nye stjerneforskningsinstitut, der formelt åbner på 5. sal i Snorresgade d. 1. juli, men da der skal ombygning til, bliver det reelt først 1. september. Forinden har KR heldigvis nået at skrive en rapport til dette nummer af Papyrus om et besøg i Ægyptens gamle hovedstad Memfis, hvor der ikke længere står meget synligt tilbage. KR kom hjem fuld af begejstring over at have fundet en meget vigtig historisk tekst fra Mellemste Rige, men samtidig var han chokeret over, hvordan dette dyrebare oldtidslevn lå ubeskyttet hen – man kunne bruge et citat fra Hatshepsut om et andet tempel: "Det lå i ruiner, for jorden havde opslugt dets ærværdige helligdom, og børnene sprang rundt på dets tag." Sådan er der i Memfis i dag.

To af det gamle Ægyptens ikoner er Nefertiti og Tutankhamon. J. R. Harris giver her en omhyggeligt overvejet vurdering af de muligheder, der foreligger i forbindelse med spørgsmålet om dronningens herkomst. Var hun medlem af kongefamilien, eller ud af en højtstående embedsmandsslægt, eller udlænding – eller gemmer der sig en romantisk, royal affære et sted? Det udmunder ikke i et endegyldigt svar, men i en prioritering af kandidaterne. Tine Bagh har med medlemmer af DÆS besøgt Tutankhamon-udstillingen i London og beretter om sit indtryk af denne mediebegivenhed, hvor objekterne i sig selv rummer substans og kvalitet og dermed står distancen trods alt.

Redaktøren har været til ægyptologkongres på Rhodos, et sted, som de gamle ægyptere selv havde forbindelse med, og der var naturligt fokus på græsk-ægyptiske relationer ved denne lejlighed. Eksotisk og med et mærkværdigt adfærdsmønster er det dyr, som Antonia Vedelsby fortæller om og illustrerer. Knæleren er næsten, men ikke helt, upåagtet i tekst og billeder fra Ægypten. Den findes stadig, men kan være svær at få øje på, da den som en kamæleon kan skifte farve efter sin baggrund.

Endelig afslutter Paul John Frandsen sin serie af oversættelser af Shenute-tekster. Denne gang ser vi det Hvide Kloster som nødhjælpsorganisation i en krigssituation. Da redaktionen var udgået for billeder af Shenute, er artiklen denne gang illustreret med forskellige genstande af relevans for teksten, men fotograferet i to andre koptiske klostre.

LM